

## Joná

*A'ti pūrī a'tiro weero ojano'pã nise ni'i*

A'ti pūrī Joná, Israe curuacjũ, Õ'acũ yere weremũ'tãrĩ masũ ye cjasere were'le. Õ'acũ cũrẽ ape di'tapũ Nínive wãmetiri macãpũ cũ bu'iri da'reatje cjasere weredutigũ o'ómicu niwĩ. Cũ pe'le wa'asĩ'rĩtigũ, aperopũ du'tiamicu niwĩ. Cũ du'tiari cura Jonárẽ wa'iwũ pajigũjo ba'acu niwĩ. Wa'iwũ cũrẽ e'ocũuca be'ro Joná Nínivepũ a'tiro ni weregũ wa'acu niwĩ: “Mũsãrẽ cuarenta nũmũrĩ be'ro Õ'acũ bu'iri da'regũsami”, nicũ niwĩ. Be'ro Õ'acũ na ña'arõ wee'quere bũjaweti, dũcayucã ï'agũ, acobojocũ niwĩ. Joná pe'le cũ tojo weecã ï'agũ, ua wa'acu niwĩ. Cũ tojo uacã ï'agũ, Õ'acũ “Masãrẽ pajaña'rõũa'a” nisere werecũ niwĩ.

A'ti pūrī Õ'acũ masã na ña'arõ wee'quere acobojose sãrĩcã, pajaña'sami nisere were'le.

*Joná Õ'acũrẽ du'tia'que queti ni'i*

<sup>1</sup> Ni'cã nũmũ Õ'acũ Joná Amitai macũrẽ a'tiro nicũ niwĩ:  
<sup>2</sup> “Pajiri macã Nínivepũ wa'a weetjĩagũ, a'tiro weregũ wa'aya. Na ña'arõ weesetise yũ'ũpũre eja'a. Tojo weegũ yũ'ũ narẽ bu'iri da'regũti”, nicũ niwĩ.

<sup>3</sup> Joná pe'le Õ'acũrẽ yũ'tironojõ o'ogũ, Õ'acũrẽ du'tigũ, Jope nirĩ petapũ bu'acu niwĩ. Topũ yucũsũ Tarsis wãmetiri macãpũ wa'apjũre bocaajacũ niwĩ. Cũ ti macãpũ wa'agũti nígũ, topũ wa'ase wapare wapayecũ niwĩ. Wapayetoja, tiwũpũ mũjãsjãcũ niwĩ. <sup>4</sup> Cũ tojo weecã, Õ'acũ ti maajo decopũ ũpũtũ wĩ'rõ wẽe, bũpo paacã weecũ niwĩ. Tojo wa'acã, tiwũpũ nirã “Yucũsũ batarotiro wee'le”, nicãrã niwã. <sup>5</sup> Tiwũre da'raco'terã ũpũtũ uirã, nanũcũ

na ějōpeorānojōrē “Weetamuña”, ni sērīcārā niwā. Be'ro tiwū nūcūtipjū tojato nírā, na miase nūcūsere ti maajopū doqueñope'ocārā niwā. Joná pe'le tojo wa'ari curare na apeyenojō nūrōrī tucūpū dijaa, cārīyū'rūque'a wa'acu niwī. <sup>6</sup> Cū tojo weecā ī'agū, tiwure dutigu cū tiropū dijaa, cūrē nicū niwī:

—Mū'ū wūjabucū, ¿de'ro weegu cārīsāñati? Wā'cāña. Mū'ū ějōpeogure sērīña. Apetero weegu cū marīrē ī'a, yū'rūogusami, nicū niwī.

<sup>7</sup> Tojo wa'ari curare tiwūpū da'rarā na basu a'merī ucūcārā niwā:

—¿Marīrē noa ye bu'iri tojo wa'amitito? nírā, marī ějōpeorārē besedutirā, mejō nībocarā, nicārā niwā. Na tojo weecā, Joná bu'iritigu wijacu niwī. <sup>8</sup> Tojo wa'acā ī'arā, cūrē nicārā niwā:

—Ūsārē wereya. ¿De'ro weero marīrē tojo ña'arō wa'amitito? ¿Mū'ū ñe'enojōrē da'rati? ¿No'opū nī'cu a'tiati? ¿Di di'tacjū niti? ¿Di curuacjū o ñamūnojō masū niti mū'ū? ni sērītiña'cārā niwā.

<sup>9</sup> Joná narē yū'ticu niwī:

—Yū'ū hebreo masū ni'i. Ō'acū ū'mūsecjū, dia pajiri maa, di'tare wee'cure ějōpeo'o.

<sup>10-11</sup> Joná tiwū da'rarārē “Ō'acūrē du'tigu wee'e”, ni werecu niwī. Cū tojo nisere tū'orā, ūpūtu uicārā niwā. Siape'le me'rā wī'rō ūpūtu wēe, pā'cōrī pacase wā'cācā ī'arā, cūrē sērītiña'cārā niwā:

—¿De'ro weegu mū'ū tojo weeati? Ūsā a'ti maajore di'tamarīacā ūarā, ¿mū'ūrē de'ro weerāsari? nicārā niwā.

<sup>12</sup> Cū narē yū'ticu niwī:

—Yū'ure dia pajiri maapū doqueñoña. Mūsā tojo weecā, maa di'tamarīarōsa'a. Ye bu'irita wī'rō wēe, bupō ūpūtu paami, nicū niwī.

<sup>13</sup> Cū tojo nimicā, tiwure na tutuaro pōtēorō sumutopū wa'arā, wajanūjāmicārā niwā. Ne pōtēoticārā niwā. Dia

siape'e me'rã nemorõ pã'cõrĩ wã'cãcaro niwũ. <sup>14</sup> Tojo wa'acã ì'arã, Õ'acũrẽ ɸɸɸ sërĩcãrã niwã: “Õ'acũ, ùsãrẽ ã'rĩ ye bu'iri wërĩcã weeticã'ña. Cũ bu'iri moocãma, ùsãrẽ ‘Na bu'iritima’, niticã'ña. Õ'acũ, mɸ'ɸ weesĩ'rĩrõ weeya”, nicãrã niwã.

<sup>15</sup> Tojo nitoja, Jonárẽ maapɸ doqueñoçãrã niwã. Na tojo wéeca be'ro pã'cõrĩ di'tamarĩa wa'acaro niwũ.

<sup>16</sup> Tojo weecã ì'arã, tiwɸ da'rarã Õ'acũrẽ wiopesase me'rã tu'oña'cãrã niwã. Tojo weerã cũrẽ wa'icɸre wějẽ, ùjũamorõpeocãrã niwã. Tojo weetoja, “Mɸ'ɸ me'rã a'tiro weerãti” ni, apocãrã niwã.

<sup>17</sup> Õ'acũ pe'e na tojo weeri cura ni'cũ wa'iwũ pajigɸ Jonárẽ ba'adutigu o'ócu niwĩ. Joná cũ po'peapɸre ɸmɸco, ñami i'tia nɸmɸ sãñacɸ niwĩ.

## 2

### *Joná Õ'acũrẽ sërĩ'que ni'i*

<sup>1</sup> Joná cũ wa'iwũ po'peapɸ sãñágũ, Õ'acũ cũ wiogɸre a'tiro ni sërĩcɸ niwĩ:

<sup>2</sup> “Õ'acũ, yɸ'ɸ ña'arõ tu'oña'gũ, mɸ'ɸrẽ ɸɸɸ sërĩapɸ.

Mɸ'ɸ yɸ'ɸ sërĩsere yɸ'tiapɸ.

Yɸ'ɸ wërĩse pu'to nígũ, mɸ'ɸrẽ ɸɸɸ sërĩapɸ.

Mɸ'ɸ yɸ'ɸ sërĩsere tu'oapɸ.

<sup>3</sup> Yɸ'ɸre maa ù'cũabutiapɸ doqueñoapɸ.

Aco põ'rãrĩ yɸ'ɸre õ'maqueõ'oapɸ.

Pã'cõrĩ paca mɸ'ɸ o'ó'que yɸ'ɸre paaqueõ'omɸjãpɸ.

<sup>4</sup> Tojo wa'acã, mɸ'ɸ yɸ'ɸre cõ'awã'cãserẽ tu'oña'pɸ.

‘Mɸ'ɸ ya wi'ĩ, mɸ'ɸrẽ ějõpeori wi'ĩ, ña'ase marĩrĩ wi'ĩ,

Jerusalé cja wi'ire ì'asome majã', ni wãcũasɸ.

<sup>5</sup> Yɸ'ɸ aco po'peapɸ nígũ, wërĩmiasɸ.

Dia pajiri maa po'peapɸ niapɸ.

Ti maa cjase áburi yɸ'ɸ dɸpoapɸre su'riwã'amɸjãpɸ.

<sup>6</sup> Yɸ'ɸ ù'cũabutiapɸ dijatasɸ.

‘Ne wã'cãsome’, ni wãcũmiasu.

Õ'acũ mu'u pe'e, yu'u wioɣu, yu'u wẽrĩbo'cure yu'ruoapu.

<sup>7</sup> ‘Yu'u catiri umuco pe'tirotiro wee'e' nĩgũ, mu'urẽ wãcũapu.

Yu'u sẽrise mu'upure mu'u ya wi'i, ña'ase marĩĩ wi'ipu eapu.

<sup>8</sup> ãpẽrã masã na ãjõpeorã yee'quere ãjõpeosiruturãnojõ, mu'u narẽ ma'isere masĩtisama.

<sup>9</sup> Yu'u pũrĩcã mu'urẽ e'catise o'ogũ, wa'icurãrẽ wẽjẽ ãjũamorõpeoguti.

Mu'urẽ ‘Yu'u tojo weeguti’ nĩ'quere weeguti.

Õ'acũ, mu'u ni'cũta masãrẽ yu'ruogũ ni'i”, nicu niwĩ Joná.

<sup>10</sup> Cũ tojo nĩca be'ro Õ'acũ wa'iwũpure sãña'cure nucũporopũ e'ocũucã weecu niwĩ.

### 3

*Nínivecjãrã na bujaweti ducayu'que ni'i*

<sup>1</sup> Be'ro Õ'acũ apaturi tja Jonãrẽ Nínivecjãrãrẽ a'tiro weredutigu o'ócu niwĩ: <sup>2</sup> “Nínivepu wa'aya. Yu'u mu'urẽ weredutisere tocjãrãrẽ weregũ wa'aya”, nicu niwĩ.

<sup>3</sup> Tojo weegũ Joná Nínivepu weregũ wa'acu niwĩ. Õ'acũ duti'caronojõta weecu niwĩ majã. Ti macã pajibutiari macã nicaro niwũ. Ti macãrẽ nipe'tiropũ yu'ruasĩ'rĩgũ, i'tia numũ pe'ori macã nicaro niwũ. <sup>4</sup> Joná ti macãpu ne etari numurẽ uputu busuro ucũcusiacu niwĩ: “Cuarenta numurĩ be'ro a'ti macã Nínive pe'odijono'rõsa'a’, nimi Õ'acũ”, nicu niwĩ.

<sup>5</sup> Cũ tojo nicã tu'orã, ti macãcjãrã nipe'tirã bucurã, wĩ'marã Õ'acũ cũ tojo nisere ãjõpeocãrã niwã. Tojo weerã “Be'tiroma'a” ni, na bujawetisere ã'orã, su'ti wãquĩsenojõrẽ sãñacãrã niwã. <sup>6</sup> Nínivecjũ wioɣu te quetire tu'ogũ, cũ wioɣu dujiri cũmurõpu duji'cu wã'cãnu'cãcu niwĩ. Wã'cãnu'cã, cũ wioɣu su'ti sãña'quere tuweecu niwĩ.

Tuwee, su'ti wāquīsenojōrē sāña, nucūcāpᵐ ejanujācᵐ niwī.

<sup>7</sup> Be'ro wiogᵐ, tojo nicā cū docacjārā wiorā dutise ojacārā niwā. Nipe'tirā ti macācjārārē tere masīcā weecārā niwā.

Te na oja'que a'tiro nicaro niwū: “Ne ni'cū ba'aticā'ña. Tojo nicā, ne mᵐsā yarā wecuare, mᵐsā yarā ovejare ba'ase ecati, aco na sī'rīsere tīaticā'ña. <sup>8</sup> Tojo weronojō o'orā, nipe'tirā mᵐsā ecarā me'rāta mᵐsā bājawetisere ī'orā, su'ti wāquīsenojōrē sāñaña. Mᵐsā wācūrō pōtēorō Ō'acūrē weetamuse ɸpᵐtu sērīña. Mᵐsā basu ña'arō weesetisere du'uya. Mᵐsā cumuca weesere du'uya. <sup>9</sup> Apetero weegᵐ Ō'acū marīrē pajaña'a, cū uasere du'ubosami. Tojo weecā, marī wērīseme”, ni ojacārā niwā.

<sup>10</sup> Ō'acū na ña'arō weesere du'ucā ī'agū, cū bu'iri da'regᵐti nimi'quere weeticᵐ niwī.

#### 4

<sup>1</sup> Ō'acū Nínivecjārārē bu'iri da'reticā, Joná tu'sati, ua wa'acᵐ niwī. <sup>2</sup> Tojo weegᵐ Ō'acūrē ñubue, a'tiro ni ucūcᵐ niwī:

—Ō'acū, yá di'tapᵐ nícaterore “A'tirota wa'arosa'a”, nimiwū. Tojo weegᵐ “Sojaro me'rā Tarsis wāmetiri macāpᵐ du'tiagᵐti”, nimiwū. Yᵐ'u masī'i, mᵐ'u ma'ise cuogᵐ, masārē añurō pajaña'a. Ne uamñawe'e. Mᵐ'u pajaña'yᵐ'rᵐatjīagū, “Bu'iri da'regᵐti” nī'cᵐ nimigū, ne weewe'e. <sup>3</sup> Tojo weegᵐ Ō'acū, yᵐ'ure wērīcā weeya. Yᵐ'u wērīcā, nemorō añurōsa'a, nicᵐ niwī.

<sup>4</sup> Ō'acū cūrē yᵐ'ticᵐ niwī:

—¿Mᵐ'u a'tiro uacā, mᵐ'urē añu niti? nicᵐ niwī.

<sup>5</sup> Joná ti macāpᵐ nī'cᵐ wija, ti macā yᵐ'rᵐropᵐ mujīpū mujātiro pe'e wa'acᵐ niwī. Topᵐ ni'cā wī'iacā bᵐa, weetjīagū, acoroadujicᵐ niwī. “Ō'acū ti macārē ¿de'ro weegᵐsari?” ni, co'tedujigᵐ weecᵐ niwī.

<sup>6</sup> Cũ to dujiri cura Õ'acũ Joná tiropu ni'cã da pĩ'ricã weecu niwĩ. Ti da cũ dũpoare cã'mota'adutigũ, añurõ tu'oña'dutigũ, tojo weecu niwĩ. Joná ti da cã'mota'acã, ti da me'rã ɸpɸtu e'caticũ niwĩ. <sup>7</sup> Ape numũ bo'reacã pe'e Õ'acũ ti dare wãquĩni'marãwũrẽ ba'acã weecu niwĩ. Tojo wee ti da ñaia wa'acaro niwũ. <sup>8</sup> Mujĩpũ cũ asimujãticã, Õ'acũ wĩ'rõ mujĩpũ mujãtiro pe'e asĩ wẽetuumujãticã weecu niwĩ. Joná cũ dũpoa diacjũ asiquepeoyucã, “Yũ'u tu'omasĩse pe'tia wa'asa'a”, ni tu'oña'cu niwĩ. “Wẽrĩa wa'arõasa'a. Yũ'u wẽrĩcã, nemorõ añurõsa'a”, nicũ niwĩ.

<sup>9</sup> Õ'acũ pe'e cũ tojo nisere tu'ogũ, a'tiro nicũ niwĩ:

—¿Mũ'u ti da ñaise me'rã a'tiro uacã, añu niti?

—Yũ'uma añu ni'i. Mejõ yũ'u uase yũ'rũmajãsa'a, ni yũ'ticũ niwĩ Joná.

<sup>10</sup> Tojo nicã tu'ogũ, Õ'acũ cãrẽ nicũ niwĩ:

—Mũ'u ti dare otetipã. Ti dare bũcuacã weetipã. Ti da se'saro ni'cã ñami bũcuã, ape ñami ñaidija wa'apã. Tojo weemicã, mũ'u ti dare ma'iapã. <sup>11</sup> Yũ'u pũrĩcã tjãgũta Nínivecjãrãrẽ pajaña'a. Ti macã pajiri macãrẽ ciento veinte mil yũ'rũoro wĩ'marã bu'iri marĩrã nima. Wa'icũrã quẽ'rã pãjãrã nima. Ti macãcjãrã pãjãrãrẽ pajaña'rõna'a, nicũ niwĩ Õ'acũ.

Õ'âkã hi yeere uúkũri turi Tukano  
New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

### Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tucano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2018 from source files dated 4 May 2018  
00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086